

కరెంట్ అఫైర్స్

CURRENT AFFAIRS

DAY
8

ISRO GSLV-F17 / EOS-05

భారత భూ పరిశీలనలో
సరికొత్త మైలురాయి

1

విజయవంతమైన ప్రయోగం

2026 సెప్టెంబర్ 4న తెల్లవారుజామున
02:55 గంటలకు (IST) GSLV-F17 రాకెట్,
EOS-05 ఉపగ్రహాన్ని నిర్వహించిన సబ్-జియోసింక్రోనస్
(ట్రాన్స్ ఫర్మ్ అర్బిట్ (Sub-GTO) లో విజయవంతంగా ప్రవేశపెట్టింది.

2

EOS-05 – అధునాతన భూ పరిశీలన ఉపగ్రహం

EOS-05 ఒక అత్యాధునిక భూ పరిశీలన (Earth Observation)
ఉపగ్రహం. ఇది భూభాగం, వాతావరణం, ప్రకృతి వనరుల
నిర్వహణ, వ్యవసాయం, విపత్తుల నిర్వహణ వంటి రంగాల్లో
ముఖ్యమైన డేటాను అందించనుంది.

3

భారతదేశపు తొలి జియోసింక్రోనస్ కక్ష్య ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం

EOS-05 భారతదేశం నుంచి జియోసింక్రోనస్ కక్ష్య నుంచి
చిత్రాలను అందించే తొలి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం.

4

GSLV-F17 – 19వ ప్రయోగం

ఈ ప్రయోగం భారతదేశం యొక్క జియోసింక్రోనస్ శాటిలైట్
లాంచ్ వేహికల్ (GSLV) కు చెందిన 19వ ప్రయోగం.

5

లాంచ్ వేహికల్

ఈ మిషన్ లో ఉపయోగించిన ప్రయోగ వాహనం
GSLV-F17.

6

ప్రయోగ స్థలం

ఈ రాకెట్ ను శ్రీహరికోటలోని సతీశ ధావన్ అంతరిక్ష
కేంద్రం (SHAR) లో ఉన్న రెండవ ప్రయోగ వేదిక
(Second Launch Pad) నుంచి ప్రయోగించారు.

EOS-05

భూ పరిశీలన ఉపగ్రహం

Sub-GTO

కక్ష్యలో ప్రవేశపెట్టారు

EXAM POINT

EOS-05 – జియోసింక్రోనస్ కక్ష్య నుంచి చిత్రాలను
అందించే భారతదేశపు తొలి ఇమేజింగ్ ఉపగ్రహం.

WWW.MPCEXAMS.COM

700 300 6500

For latest updates please follow

Facebook

Instagram

Threads — ID:

MPCEXAMS

భారతదేశ భౌగోళిక స్వరూపం

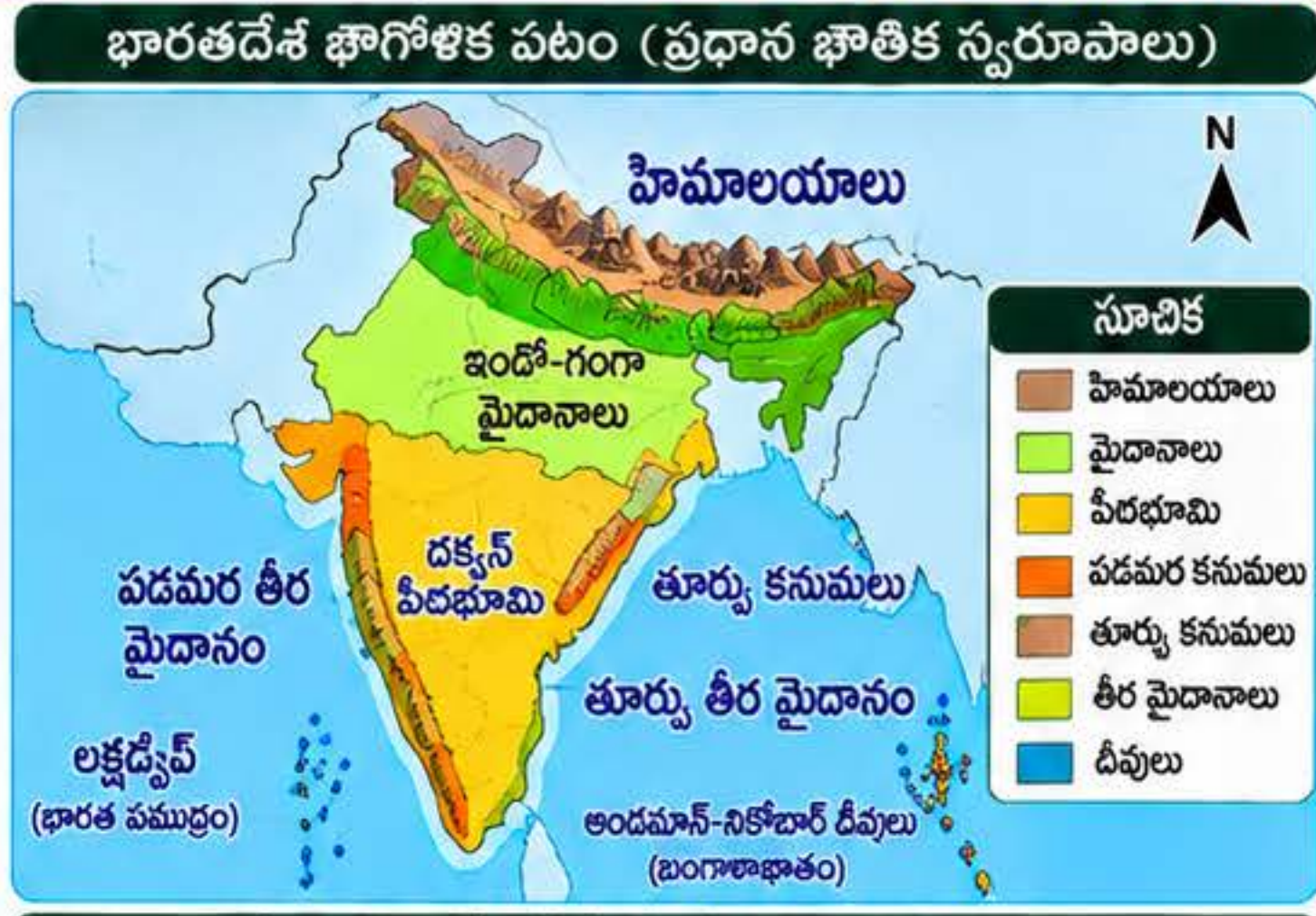
INDIAN GEOGRAPHY

DAY
7

భౌతిక స్వరూపం, పర్వతాలు, పీఠభూములు, మైదానాలు, నదులు, సరస్సులు, వాతావరణం, సహజ వనరులు, వ్యవసాయం, భవిష్యత్తు ముఖ్యమైనవి పేర్కొని
(Physical Features, Mountains, Plateaus, Plains, Rivers, Lakes, Climate, Resources & Key Facts)

- భారతదేశ విస్తీర్ణం మరియు స్థానము**
 - మొత్తం విస్తీర్ణం : **32,87,263 చ.కి.మీ** (ప్రపంచంలో 7వ స్థానం)
 - అక్షాంశాలు : **8°4' N – 37°6' N**
 - రేఖాంశాలు : **68°7' E – 97°25' E**
 - ఉత్తరం-దక్షిణం పొడవు : సుమారు **3,214 కి.మీ.**
 - తూర్పు-పడమర విశాలం : సుమారు **2,933 కి.మీ.**
- భారతదేశ సరిహద్దులు**
 - మొత్తం పరిమితి : **15,200 కి.మీ** (భూభాగం 14,933 కి.మీ + తీరరేఖ 7,516 కి.మీ)
 - ఉత్తరంలో : చైనా, నెపాల్, భూటాన్
 - పడమర : పాకిస్తాన్
 - తూర్పు : బంగాదేశ్, మయన్మార్
 - దక్షిణం : భారత మహాసముద్రం (శ్రీలంక ద్వారా విడిపోతుంది)
- భారతదేశ ఉపరితల నిర్మాణం**
 - ఉత్తరంలో : హిమాలయ పర్వత శ్రేణులు
 - మధ్య భాగంలో : విస్తృత మైదానాలు (గంగా-బ్రహ్మపుత్ర మైదానాలు)
 - దక్షిణ భాగంలో : దక్కన్ పీఠభూమి
 - తూర్పు, పడమర : తీర మైదానాలు
 - దీవులు : అండమాన్-నికోబార్, లక్షద్వీప్
- భారతదేశ ప్రధాన పర్వత శ్రేణులు**
 - హిమాలయాలు** : యంగ్ ఫోల్డ్ మోంటేన్స్ (ప్రపంచంలో ఎత్తైన)
 - కారాకోరం, జానన్గర్, హిందుకుష్
 - అరావళి** : భారతదేశంలో పురాతనమైన పర్వత శ్రేణులు
 - వింధ్య, సాత్పుర** : మధ్య భారతదేశంలో
 - పశ్చిమ కనుమలు** (సముద్ర) పర్వతాలు
 - తూర్పు కనుమలు** : విజిట్లీత & తక్కువ ఎత్తు
- ప్రధాన పీఠభూములు**
 - దక్కన్ పీఠభూమి** : అతిపెద్ద పీఠభూమి (లావా శిలలతో)
 - మల్యా పీఠభూమి**
 - బుందేల్ఖండ్ పీఠభూమి**
 - చోటానాగపూర్ పీఠభూమి**
 - మేఘాలయ పీఠభూమి**
- ప్రధాన మైదానాలు**
 - ఇండో-గంగా-బ్రహ్మపుత్ర మైదానాలు** : ప్రపంచంలో పెద్ద అల్ఫ్వినియల్ మైదానం
 - సింధు మైదానాలు** : పశ్చిమ భాగంలో
 - తీర మైదానాలు** : తూర్పు తీర మైదానం, పడమర తీర మైదానం
- ప్రధాన నదులు**
 - సింధు నదీ వ్యవస్థ** : సింధు, జీలం, చెనాబ్, రావి, బియాస్, సాట్లెజ్
 - గంగా నదీ వ్యవస్థ** : గంగా, యమునా, ఘాగరా, గండక్, కోసి, సోన్
 - బ్రహ్మపుత్ర నదీ వ్యవస్థ** : తిబెట్ లో ఉద్భవిస్తుంది
 - గోదావరి, కృష్ణ, కావేరి** : దక్షిణ భారత ప్రధాన నదులు
 - నర్మదా, తామి** : పశ్చిమ విశాఖ ప్రాంతం నదులు
- ప్రధాన సరస్సులు**
 - పులార్ సరస్సు** : జమ్ము & కాశ్మీర్ (అతిపెద్ద స్వీట్వాటర్ సరస్సు)
 - సాంబర్ సరస్సు** : రాజస్థాన్ (అతిపెద్ద ఉప్పునీటి సరస్సు)
 - చిత్తావర్ సరస్సు** : ఒడిశా (అతిపెద్ద తీర్థ సరస్సు)
 - లోక్నాథ్ సరస్సు** : మణిపూర్ (తెలియాడే జీవ వైవిధ్యంతో ప్రసిద్ధి)

ప్రధాన భౌగోళిక స్వరూపాలు - దృశ్యాలు

ప్రధాన నదులు

ప్రధాన సరస్సులు

EXAM POINT

- భారతదేశ మొత్తం విస్తీర్ణం : **32,87,263 చ.కి.మీ** (ప్రపంచంలో 7వ స్థానం)
- అతి పెద్ద స్వీట్వాటర్ సరస్సు : **పులార్ సరస్సు** (జమ్ము & కాశ్మీర్)
- అతి పెద్ద ఉప్పునీటి సరస్సు : **సాంబర్ సరస్సు** (రాజస్థాన్)
- అతి పెద్ద తీర్థ సరస్సు : **చిత్తావర్ సరస్సు** (ఒడిశా)
- తెలియాడే సరస్సు : **లోక్నాథ్ సరస్సు** (మణిపూర్)

మరిన్ని అప్డేట్స్ కోసం **WWW.MPCEXAMS.COM**
For latest updates please follow them
Facebook Instagram Threads ID: **MPCEXAMS**

వార్తా వివరాల కోసం **700 300 6500** సంబంధం కు వాట్సాప్ ఆప్ చేయండి

భారతదేశ చరిత్ర

INDIAN HISTORY

DAY
7

అదికాలం నుండి మధ్యయుగాల వరకు భారతదేశ చరిత్ర సమగ్ర అవలోకనం
(Ancient to Medieval India – Key Periods, Dynasties, Events & Personalities)

1

సింధు లోయ నాగరికత (Indus Valley Civilization)

- కాలం : క్రీ.పూ. 3300 – 1300.
- ప్రధాన స్థలాలు : హరప్పా, మొహెంజోదారో, ధోలవీరా, లోటాల్.
- లక్షణాలు : నగర కట్టడం, నీటి వినియోగ వ్యవస్థ, ధాన్యాగారాలు, ముద్రలు (సీల్లు), లోపాల వినియోగం.

2

వేద కాలం (Vedic Period)

- కాలం : క్రీ.పూ. 1500 – 600.
- ప్రధాన వేదాలు : ఋగ్వేదం, యజుర్వేదం, సామవేదం, అథర్వవేదం.
- సామాజిక వ్యవస్థ : పర్వవ్యవస్థ, గ్రామ జీవనం, గోపాలన.
- రాజకీయ విధానం : సభ, సమితి.

3

మహాజనపదాలు (Mahajanapadas)

- కాలం : క్రీ.పూ. 600 – 322.
- ముఖ్య జనపదాలు : మగధ, కోశల, వత్స, అవంతి, వజ్జి, కురు, పాంచాల మొదలైనవి (మొత్తం 16).
- ప్రత్యేకత : శాశ్వత రాజ్యాల అవిచ్ఛిన్నత, శ్రామణ సంప్రదాయాల (జౌద్ధ, వైన్) ఉద్భవం.

4

మౌర్య సామ్రాజ్యం (Maurya Empire)

- ప్రధాన పరిపాలకులు : చంద్రగుప్త మౌర్య, బిందుసార, అశోకుడు.
- కాలం : క్రీ.పూ. 322 – 185.
- ప్రత్యేకత : భారతదేశంలో తొలిసారి విస్తృత సామ్రాజ్యం.
- అశోకుడు : కలింగ యుద్ధం (క్రీ.పూ.261), జౌద్ధ ధర్మ ప్రచారం, శాసనాలు.

5

గుప్తుల కాలం (Gupta Empire)

- కాలం : క్రీ.శ. 320 – 550 (భారతదేశ స్వర్ణయుగం).
- ప్రధాన రాజు : సముద్రగుప్తుడు, చంద్రగుప్తుడు II (విక్రమాదిత్య).
- ప్రత్యేకత : సాహిత్యం, విజ్ఞానం, కళలు, గణితం – విశేష అభివృద్ధి.
- నవరత్నాలు : కాలిదాసు, పరాపామిహీరుడు, అర్జుభట్టుడు మొదలైన వారు.

6

దక్షిణ భారత రాజ్యాలు (Early & Medieval South India)

- సాతవాహనులు, ఇక్ష్వాకులు, శాలంవాయులు, పల్లవులు, చాళుక్యులు, రాష్ట్రకూటులు, చోళులు, పాండ్యులు, హోయసాళులు, కాకతీయులు.
- ప్రత్యేకత : దక్షిణ భారతదేశంలో కళా, సాహిత్య, దేవాలయ సంస్కృతి అభివృద్ధి.

7

దిల్లీ సుల్తానులు మరియు మొఘలులు (Delhi Sultanate & Mughals)

- దిల్లీ సుల్తానులు : 1206 – 1526 (ముముద్ ఘోరి, కుతుబుద్దీన్ ఐబక్, అలౌద్దీన్ ఖిల్జీ).
- మొఘల్ సామ్రాజ్యం : 1526 – 1857 (బాబర్, హుమాయూన్, అకబర్, షాహ్ జహాన్, ఔరంగజేబ్).
- ప్రత్యేకత : కేంద్రబలవంత పాలన, పరిపాలనా సంస్కరణలు, కళలు (తాజ్ మహల్).

8

భారత స్వాతంత్ర్య ఉద్యమం (Indian Freedom Movement)

- ప్రధాన దశలు : 1857 తిరుగుబాటు, ఇండియన్ నేషనల్ కాంగ్రెస్ (1885).
- గాంధీ నాయకత్వంలోని అహింసా ఉద్యమాలు, అసహకరణ, ఉప్పు సత్తాగ్రహం, క్వీట్ ఇండియా (1942), స్వాతంత్ర్యం (1947).

సింధు లోయ నాగరికత

మొహెంజోదారో

సింధు ముద్ర

వేద కాలం

ఋగ్వేద ఋషులు

మహాజనపదాలు – 16

- అంగ
- మగధ
- కోశల
- వత్స
- అవంతి
- వజ్జి
- కురు
- పాంచాల
- మత్స్య
- శూరసేన
- అస్మక
- చేది
- గాంధార
- కాంభోజ
- కేరళ
- ఇతరు

మౌర్య చక్రవర్తి అశోకుడు

అశోక శిలాస్థంభం (సారనాథ్)

అశోక శాసనం

గుప్తుల స్వర్ణయుగం

సముద్రగుప్తుని నాణెం

కాలిదాసు (నవరత్నం)

దశావతార దేవాలయం (దిగర్)

దక్షిణ భారత ప్రముఖ రాజవంశాలు

పల్లవులు (నమల్వరం)

చోళులు (బృహదీశ్వరాలయం)

కాకతీయులు (వరంగల్ కట్టడం)

మొఘల్ కళా, నిర్మాణ వైభవం

క్యూతుబ్ మినార్

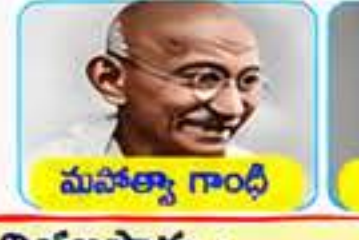

ఎర్రకట (దిల్లీ)

తాజ్ మహల్

స్వాతంత్ర్య ఉద్యమ నాయకులు

మహాత్మా గాంధీ

జవహర్లాల్ నెహ్రూ

సుభాష్ చంద్రబోస్

భగత్ సింగ్

- భారతదేశ చరిత్రను ప్రధానంగా ఈ విధంగా విభజిస్తారు :
ప్రాచీన కాలం (క్రీ.పూ. 3300 – క్రీ.శ. 1200), మధ్యయుగ కాలం (1200 – 1757), ఆధునిక కాలం (1757 – 1947).

మరిన్ని అప్డేట్స్ కోసం

WWW.MPCEXAMS.COM

ను ఇప్పుడే

MPCEXAMS

పూర్తి వివరాల కోసం

700 300 6500

సంబర్ కు వాట్స్ ఆప్ చేయండి

- 1
భారత రాజ్యాంగం - ముఖ్య విషయాలు
 - రాజ్యాంగం ఆమోదం : 26 నవంబర్ 1949
 - అమలులోకి వచ్చింది : 26 జనవరి 1950
 - రాజ్యాంగ రూపకర్త : డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్ (ముసాయిదా కమిటీ చైర్మన్)
 - మొత్తం భాగాలు : 25 (ప్రస్తుతం 25)
 - మొత్తం అధికరణాలు : 448 (ప్రస్తుతం 448)
 - మూల రాజ్యాంగం : 395 అధికరణాలు, 8 భాగాలు, 22 షెడ్యూల్లు
- 2
భారతదేశం - రాజకీయ వ్యవస్థ స్వరూపం
 - పాలనా విధానం : పార్లమెంటరీ ప్రజాస్వామ్యం
 - రాజ్యాధినేత : రాష్ట్రపతి (నామమాత్ర అధిపతి)
 - ప్రభుత్వాధినేత : ప్రధానమంత్రి (వాస్తవ అధిపతి)
 - షెడల్ నిర్మాణం : కేంద్ర - రాష్ట్రాల మధ్య అధికార విభజన
 - ఏకకేంద్రీకృత ధోరణులు : బలమైన కేంద్ర ప్రభుత్వం
- 3
కేంద్ర ప్రభుత్వం - ముఖ్య అవయవాలు
 - రాష్ట్రపతి : అర్టికల్ 52 - 62
 - ఉపరాష్ట్రపతి : అర్టికల్ 63 - 71 (రాజ్యసభ చైర్మన్)
 - ప్రధానమంత్రి మరియు మంత్రివర్గం : అర్టికల్ 74 - 75
 - పార్లమెంట్ : అర్టికల్ 79 - 122 (రాజ్యసభ + లోక్ సభ)
 - సుప్రీంకోర్టు : అర్టికల్ 124 - 147
- 4
పార్లమెంట్ (సంసత్)
 - రెండు సభలు : రాజ్యసభ (శాశ్వత సభ), లోక్ సభ (తాత్కాలిక సభ)
 - లోక్ సభ గరిష్ట బలం : 552 (ప్రస్తుతం 543)
 - రాజ్యసభ గరిష్ట బలం : 250 (ప్రస్తుతం 245)
 - సభ పరిమితులు : బడ్జెట్, మాన్యూస్, శీతాకాల సమావేశాలు
 - చట్ట నిర్మాణ ప్రక్రియ : బిల్లులు → రెండు సభల ఆమోదం → రాష్ట్రపతి ఆమోదం
- 5
రాష్ట్ర ప్రభుత్వం
 - రాజ్యాధినేత : గవర్నర్ (నామమాత్ర) - అర్టికల్ 153 - 162
 - ముఖ్యమంత్రి : వాస్తవ అధిపతి
 - రాష్ట్ర మంత్రివర్గం : అర్టికల్ 163 - 164
 - రాష్ట్ర శాసనసభ : గరిష్ట బలం సాధారణంగా 500 (రాష్ట్రాసనారం)
 - రాష్ట్ర శాసన మండలి : శాశ్వత సభ (కొన్ని రాష్ట్రాల్లో మాత్రమే) → అర్టికల్ 169
- 6
మూల హక్కులు, కర్తవ్యాలు, విధాన నియమాలు
 - మూల హక్కులు : అర్టికల్ 12 - 35 (6 హక్కులు)
 - రాష్ట్ర పౌరుల మూల కర్తవ్యాలు : అర్టికల్ 51A (11)
 - రాష్ట్రవిధాన నియమాలు : అర్టికల్ 36 - 51 (రాజ్యాంగ లక్ష్యాలు)
 - ప్రాథమిక నిర్మాణ సిద్ధాంతం : కేనవానంద భారతి కేసు (1973)
- 7
ఎన్నికల వ్యవస్థ
 - స్వేచ్ఛా సంస్థ : భారత ఎన్నికల సంఘం (అర్టికల్ 324)
 - మొదటి ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ : సుకుమార్ సేన్
 - ఎన్నికల సంఘం నిర్మాణం : ప్రధాన ఎన్నికల కమిషనర్ + ఇద్దరు ఎన్నికల కమిషనర్లు
 - ప్రధాన బాధ్యత : ప్రజాస్వామ్య ఎన్నికలను నిర్వహించి, నిష్పక్షపాతంగా నిర్వహించడం
- 8
ఇతర ముఖ్య సంస్థలు
 - కాడిస్ట్రోల్ & ఆడిటర్ జనరల్ (CAG) : అర్టికల్ 148 - 151
 - యూనియన్ పబ్లిక్ సర్వీస్ కమిషన్ (UPSC) : అర్టికల్ 315 - 323
 - ప్రెసన్స్ కమిషన్ : అర్టికల్ 280
 - జాతీయ హక్కుల సంఘాలు : SC - 338, ST - 338A, OBC - 338B, మైనారిటీలు - 350B
 - న్యాయ సంఘాలు : లోక్ పాల్, లోక్యాయక్, విజిలిన్స్ కమిషన్ తదితరాలు

భారత రాజ్యాంగం

భారత రాజ్యాంగం

రాజ్యాంగ రూపకర్త

డా. బి.ఆర్. అంబేద్కర్

కేంద్ర ప్రభుత్వ ప్రధాన అవయవాలు

రాష్ట్రపతి

పార్లమెంట్

సుప్రీంకోర్టు

పార్లమెంట్ - రెండు సభలు

లోక్ సభ

రాజ్యసభ

రాష్ట్ర ప్రభుత్వం

గవర్నర్

రాష్ట్ర శాసనసభ

రాష్ట్ర శాసన మండలి

మూల హక్కులు (6)

సమానత్వ హక్కు

స్వేచ్ఛా హక్కు

దోషిడికి వ్యతిరేక హక్కు

మత స్వేచ్ఛా హక్కు

సాంస్కృతిక మరియు భాషా హక్కు

రాజ్యాంగ పరిపాలన హక్కు

రాష్ట్ర పౌరుల మూల కర్తవ్యాలు - (అర్టికల్ 51A)

దేశభక్తి

పర్యావరణ పరిరక్షణ

సామాజిక సాహారం

విజ్ఞానం, పాఠశుభ్రత

సంస్కృతిక వానత్వ పరిరక్షణ

ఎన్నికల సంఘం

భారత ఎన్నికల సంఘం

న్యాయ వ్యవస్థ

సుప్రీంకోర్టు

EXAM POINT

భారత రాజ్యాంగం 26 నవంబర్ 1949న ఆమోదించబడింది, 26 జనవరి 1950న అమలులోకి వచ్చింది.

భారతదేశ ఆర్థికవ్యవస్థ

INDIAN ECONOMY

DAY
7

నిర్మాణం, ముఖ్యరంగాలు, ప్రణాళికలు, బడ్జెట్, ఆర్థిక సూచికలు & సంస్కరణలు
(Structure, Sectors, Plans, Budget, Economic Indicators & Reforms)

1

భారత ఆర్థిక వ్యవస్థ - స్వరూపం & లక్షణాలు

- ప్రపంచంలో అతిపెద్ద ఆర్థిక వ్యవస్థలో ఒకటి (నామమాత్ర GDP ఆధారంగా 5వ స్థానం).
- మిశ్రమ ఆర్థిక వ్యవస్థ (ప్రైవేట్, ప్రజా, సహకార రంగాల కలయిక).
- వ్యవసాయంపై ఆధారపడిన ఆర్థిక వ్యవస్థ నుంచి వైవిధ్యభరిత ఆర్థిక వ్యవస్థగా అభివృద్ధి.
- విశాల జనాభా, యువశక్తి, భారీ అంతర్జాత మార్కెట్, సేవారంగ శక్తి (ప్రధాన బలాలు).

2

ప్రధాన రంగాలు (Sectors of Economy)

- **వ్యవసాయ రంగం** - అహార భద్రత, జీవనోపాధి, మట్టుడు శక్తి.
- **పారిశ్రామిక రంగం** - తయారీ, మైనింగ్, విద్యుత్, నిర్మాణం.
- **సేవారంగం** - ఐటీ, బ్యాంకింగ్, రవాణా, పర్యాటకం, ఆరోగ్యం.
- మూడూ రంగాలు కలిపి ఆర్థిక వృద్ధి, ఉపాధి, ఆదాయ వృద్ధికి సహకరిస్తాయి.

3

జాతీయ ఆదాయం - ముఖ్య సూచికలు

- **GDP (స్థూల జాతీయ ఉత్పత్తి)** - దేశంలో ఒక నిర్దిష్ట కాలంలో ఉత్పత్తి అయిన వస్తువులు, సేవల మొత్తం విలుపు.
- **GNP (స్థూల జాతీయ ఆదాయం)** - విదేశాల నుంచి వచ్చే నికర ఆదాయం కలుపు.
- **NDP (నికర), NNI (నికర జాతీయ ఆదాయం), Per Capita Income.**
- ప్రస్తుత భరలు, స్థిర భరలు, నామమాత్ర GDP, వాస్తవ GDP.

4

ఆర్థిక ప్రణాళికలు & అభివృద్ధి

- 1951 - 2014 వరకు 12 ఐదేళ్ల పణాళికలు.
- ప్రణాళిక సంఘం (Planning Commission) - 1950, రద్దు: 2014.
- **నీతి ఆయోగ్ (NITI Aayog)** - 2015 నుండి.
- సమగ్ర, సమాప్త, స్థిరమైన మరియు సమతుల్య అభివృద్ధిపై దృష్టి.
- సస్టైనబుల్ డెవలప్ మెంట్ గోల్స్ (SDGs) - 2030.

5

భారత ఆర్థిక సంస్కరణలు - 1991

- **స్వాతికనామిక్ పాలసీ** - LPG విధానం.
- **L** - Liberalisation (లిబరలైజేషన్)
- **P** - Privatisation (ప్రైవేటీకరణ)
- **G** - Globalisation (గ్లోబలైజేషన్)
- లక్ష్యం: పూర్తిసాయి మార్కెట్ ఆధారిత, పోటీ ఆర్థిక వ్యవస్థ వైపు మార్పు.

6

కేంద్ర బడ్జెట్ & ఆర్థిక విధానం

- ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1న పార్లమెంటులో కేంద్ర బడ్జెట్ ప్రవేశపెడతారు.
- **ఆదాయం (Receipts)** - పన్నులు, అపన్నులు, అప్పులు.
- **వ్యయం (Expenditure)** - మూలధన వ్యయం, ఆదాయ వ్యయం.
- **రెవెన్యూ డిఫిసిట్, ఫిస్కల్ డిఫిసిట్, ఫైమరీ డిఫిసిట్** ముఖ్య పదాలు.

7

ముఖ్య ఆర్థిక సంస్థలు

- **RBI (భారతీయ రిజర్వ్ బ్యాంక్)** - (ద్రవ్య విధానం, కరెన్సీ జారీ).
- **SEBI** - వాటా మార్కెట్ నియంత్రణ.
- **NABARD** - వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి.
- **SIDBI** - సూక్ష్మ, చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలకు రుణాలు.
- **EXIM Bank** - ఎగుమతులు, దిగుమతులకు ఆర్థిక సహాయం.

8

ప్రస్తుత ఆర్థిక అంశాలు (Current Issues)

- **ద్రవ్యోల్బణం (Inflation)** - కారణాలు, ప్రభావం, నియంత్రణ.
- **ఉద్యోగహీనత (Unemployment)** - సవాళ్లు, ప్రభుత్వ చర్యలు.
- **పన్ను సంస్కరణలు** - GST (పన్ను & సేవల పన్ను).
- **అత్యనిర్భర భారత్, మేక ఇన్ ఇండియా, స్టార్ట్ అప్ ఇండియా, డిజిటల్ ఇండియా.**

ప్రధాన రంగాలు - ఆర్థిక వ్యవస్థకు పునాది

వ్యవసాయ రంగం

అహారం, జీవనోపాధి, గ్రామీణ అభివృద్ధి

పారిశ్రామిక రంగం

తయారీ, మైనింగ్, విద్యుత్, నిర్మాణం

సేవారంగం

ఐటీ, బ్యాంకింగ్, రవాణా, పర్యాటకం, ఆరోగ్యం

జాతీయ ఆదాయం - ముఖ్య సూచికలు

- **GDP** - దేశ ఉత్పత్తి విలువ
- **GNP** - విదేశాల నికర ఆదాయం సహా
- **NDP** - స్థిర ఆస్తుల మైనసు తరవాత
- **NNI** - నికర జాతీయ ఆదాయం
- **Per Capita Income** - తలసరి ఆదాయం

ఆర్థిక ప్రణాళికలు

NITI Aayog

ప్రణాళిక సంఘం
(1950-2014)

నీతి ఆయోగ్
(2015-)

12 ఐదేళ్ల ప్రణాళికలు
(1951-2014)

సుస్థిర అభివృద్ధి లక్ష్యాలు
(SDGs) 2030

1991 ఆర్థిక సంస్కరణలు - LPG

Liberalisation
లిబరలైజేషన్
(నిబంధనల సరికీకరణ)

Privatisation
ప్రైవేటీకరణ
(ప్రభుత్వ పాత్ర తగ్గించు)

Globalisation
గ్లోబలైజేషన్
(ప్రపంచీకరణ)

కేంద్ర బడ్జెట్

- ప్రతి సంవత్సరం ఫిబ్రవరి 1న ప్రవేశపెడతారు.
- **ఆదాయం** - పన్నులు, అపన్నులు, అప్పులు.
- **వ్యయం** - మూలధన వ్యయం, ఆదాయ వ్యయం.
- **రెవెన్యూ డిఫిసిట్, ఫిస్కల్ డిఫిసిట్, ఫైమరీ డిఫిసిట్.**

ముఖ్య ఆర్థిక సంస్థలు

RBI
ద్రవ్య విధానం

SEBI
వాటా మార్కెట్లు

NABARD
వ్యవసాయం, గ్రామీణాభివృద్ధి

SIDBI
చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు

EXIM BANK
ఎగుమతులు, దిగుమతులు

EXAM POINT

- 1991 ఆర్థిక సంస్కరణలు = **LPG** (Liberalisation, Privatisation, Globalisation) - భారత ఆర్థిక వ్యవస్థలో కీలక మలుపు.

మరిన్ని అప్డేట్స్ కోసం

For latest updates please follow

WWW.MPCEXAMS.COM

Facebook Instagram Threads ID:

MPCEXAMS

పూర్తి వివరాల కోసం

700 300 6500

ను జమ్మిడే సందర్శించండి

సంబర్ కు వాట్స్ ఆప్ చేయండి

కరెంట్ అప్డేట్స్

CURRENT AFFAIRS

DAY
7

ప్రముఖ జాతీయ - అంతర్జాతీయ తాజా పరిణామాలు
Important National & International Updates

1 భారత్ లో తొలి జెనోమ్ ఎడిటింగ్ వరి రకాలు

- ICAR-ఇండియన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ రైస్ రీసెర్చ్, హైదరాబాద్
- CRISPR-Cas** సాంకేతికతతో 'DRR Rice 100 (Kamala)' మరియు 'Pusa DST Rice 1' విడుదల.
- వ్యాధి నిరోధకత, అధిక దిగుబడి, వాతావరణ మార్పుల తట్టుకునే సామర్థ్యం మెరుగైంది.

2 నోబెల్ బహుమతులు 2025

- భౌతిక శాస్త్రం:** జాన్ క్లర్క్, మైకేల్ హేచ్, డేవరిట్, జాన్ ఎం. మోలాటూన్స్ (క్వాంటం పరికోధనలు).
- రసాయన శాస్త్రం:** సుముమ కితేర్, రిచర్డ్ రాబ్సన్, టిమ్మర్ ఎం. యాదవ్ (పోస్ట్ మెటల్-ఆర్గానిక్ ఫ్రీమ్వర్క్స్).
- వైద్య శాస్త్రం:** మేరీ ఈ. బ్రంకో, ఫ్రెడె రామ్మపేట్, షిమో షిబిన్ (పెరిఫెరిల్ ఇమ్యూన్ టాలరెన్స్).
- శాంతి బహుమతి:** మదియా కారిగిన మచాదే (వెనిజులా ప్రజాస్వామ్య హక్కుల కోసం పోరాటం).
- సాహిత్యం:** లాసకో క్రాస్టహోద్నిస్త్రి (హంగేరి).
- ఆర్థిక శాస్త్రం:** జోయల్ మొకర్, ఫిలిప్స్ ఆగ్రియాన్, పీటర్ హోయట్ (ఇన్వోషన్ ఆధారిత ఆర్థిక వృద్ధి).

THE NOBEL PRIZE 2025

3 భారత నావీ దళం - INS మాహేంద్రగిరి

- ప్రాజెక్ట్ 17Aలో భాగంగా INS మాహేంద్రగిరి విశాఖపట్నంలో భారత నావీ దళంలో చేరింది.
- స్టెల్త్ టెక్నాలజీ, అధునిక ఆయుధ వ్యవస్థలు, సముద్ర భద్రత బలోపేతం.
- Make in India మరియు అత్యనిర్భర్ భారత్ కు మరో అడుగు.

INS మాహేంద్రగిరి

4 FIFA U-17 మహిళా ప్రపంచకప్ 2025

- తేది:** 17 అక్టోబర్ - 8 నవంబర్ 2025
- వేదిక:** భారత్ (నవి మంబై, గోవా, భువనేశ్వర్)
- మొత్తం జట్లు:** 24
- భారత మహిళా జట్టు చరిత్రలో మొదటిసారిగా సాల్వోంటుంది.
- ప్రస్తుత జాగ్రత్త ఫోవస్: భారత యువ క్రీడాకారిణులకు ప్రపంచ వేదికలో అనుభవం.

U-17 WOMEN'S WORLD CUP INDIA 2025

5 ICON (IITRI) - రోడ్డు భద్రత చొరవ

- IIT హైదరాబాద్ అభివృద్ధి చేసిన ICON పరికరాలు రోడ్డు ప్రమాదాల్లో తక్షణ అలర్ట్స్ ఇస్తాయి.
- వాహనంలో ప్రయాణించే వారి భద్రత పెంపు.
- Make in India కింద స్వదేశీ సాంకేతిక పరిజ్ఞానం.

6 అంతర్జాతీయ విపత్తు ప్రమాదాల తగ్గింపు దినోత్సవం

- తేది:** అక్టోబర్ 13 (ప్రతీసంవత్సరం)
- థీమ్ 2025:** 'మరింత మంచి పునర్నిర్మాణం కోసం ఆర్థిక మార్పుకు పెట్టుబడులు పెట్టండి' (Fund Resilience, Not Disasters).
- ఉద్దేశ్యం:** సహజ విపత్తుల ప్రమాదాలను తగ్గించడం, సుస్థిర అభివృద్ధి కోసం అవగాహన పెంపు.

International Day for Disaster Risk Reduction

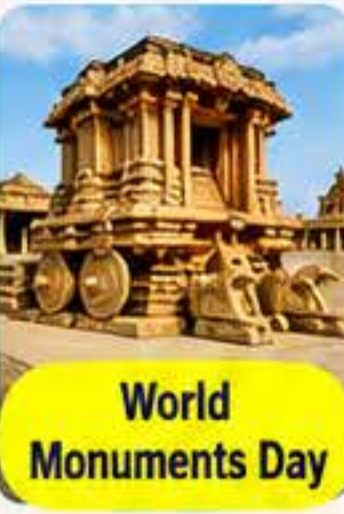
7 ప్రపంచ మానసిక ఆరోగ్య దినోత్సవం

- తేది:** అక్టోబర్ 10 (ప్రతీసంవత్సరం)
- థీమ్ 2025:** 'మానసిక ఆరోగ్య సేవలను విస్తృతంగా అందుబాటులోకి తేవడం' (Access to Mental Health Services for All).
- ఉద్దేశ్యం:** మానసిక ఆరోగ్య సమస్యలపై అవగాహన, సేవల అందుబాటును ప్రోత్సహించడం.

8 ప్రపంచ స్మారక దినోత్సవం

- తేది:** అక్టోబర్ 13 (ప్రతీసంవత్సరం)
- ఉద్దేశ్యం:** చారిత్రక, సాంస్కృతిక వారసత్వ ప్రదేశాల పరిరక్షణ ప్రాముఖ్యతపై అవగాహన.
- నిర్వహణ:** ICOMOS (International Council on Monuments and Sites).
- థీమ్ 2025:** 'విపత్తుల నుంచి వారసత్వాన్ని రక్షించడం' (Disasters and Conflicts through the Lens of the Venice Charter).

World Monuments Day

EXAM POINT

- భారత్ లో తొలి జెనోమ్ ఎడిటింగ్ వరి రకాలు: DRR Rice 100 (Kamala) & Pusa DST Rice 1 (ICAR-IIRR, హైదరాబాద్).
- నోబెల్ శాంతి బహుమతి 2025: మదియా కారిగిన మచాదే (వెనిజులా).

మరిన్ని అప్డేట్స్ కోసం
For latest updates please follow

WWW.MPCEXAMS.COM

మ జప్టుడే సందర్శించండి

Facebook Instagram Threads ID:

MPCEXAMS

పూర్తి వివరాల కోసం

700 300 6500

సంజర్ కు వాట్స్ ఆప్ చేయండి

1

భౌతిక శాస్త్రం (Physics)

- విషయం : పనిభారం శక్తి మరియు శక్తి రూపాంతరాలు
- SI యూనిట్ : పనిభారం - జూల్ (J)
- సూత్రం : పని (W) = బలము (F) × స్థానభ్రంశం (s) × cosθ
- శక్తి రూపాంతరాలు : యాంత్రిక, తాప, విద్యుత్, రసాయన, కాంతి, ధ్వని
- ఉదాహరణ : ఫ్యాన్ - విద్యుత్ శక్తి → యాంత్రిక శక్తి → గాలిశక్తి

2

రసాయన శాస్త్రం (Chemistry)

- విషయం : అమ్లాలు, క్షారాలు మరియు లవణాలు
- pH < 7 : అమ్లాలు (ఉదా: HCl)
- pH = 7 : తటస్థ (ఉదా: శుద్ధజలం)
- pH > 7 : క్షారాలు (ఉదా: NaOH)
- సూచిక : లిట్రమ్ పరీక్ష
- అమ్లం - నీలిరంగు లిట్రమ్ ను ఎరుపుగా మారుస్తుంది
- క్షారం - ఎరుపు లిట్రమ్ ను నీలంగా మారుస్తుంది

Acid (pH < 7) Neutral (pH = 7) Base (pH > 7)

3

జీవశాస్త్రం (Biology)

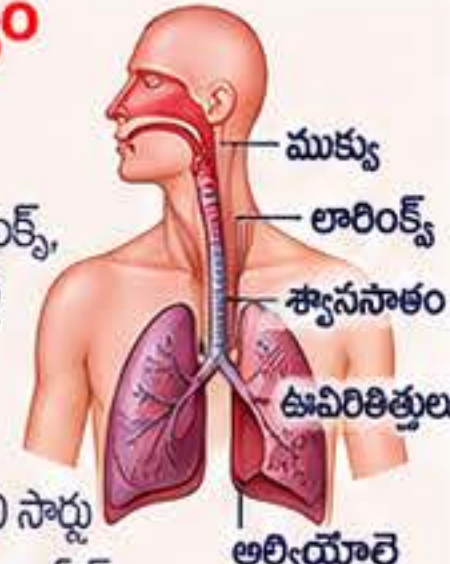
- విషయం : కణ భాగాలు మరియు వాటి విధులు
- కణం : జీవులు మూలిక నిర్మాణాత్మక, కార్యాత్మక ఏకకం
- ముఖ్య భాగాలు : కణభితి, కణద్రవ్యం, కణకేంద్రం, మైటోకాండ్రియా, రిబోసోమలు, ఎండోప్లాస్మిక్ రెటిక్యులం, గోల్జీబాడీ, లైసోసోమలు, క్లోరోప్లాస్ట్ (మెరుపువనస్పత్యులలో మాత్రమే)
- మైటోకాండ్రియా : కణశ్వాస ద్వారా ATP (శక్తి కరెన్సీ) ఉత్పత్తి

4

మానవ శరీర శాస్త్రం & ఆరోగ్యం (Human Physiology & Health)

- విషయం : శ్వాసక్రియ వ్యవస్థ
- ముఖ్య అవయవాలు : ముక్కు, ఫ్యారింక్స్, లారింక్స్, శ్వాససాతం, బ్రాంఛై, ఊవిరితిత్తులు, అల్వియాలై
- హాయ మార్పిడి : అల్వియాలైలో ఆక్సిజన్ రక్తంలోకి, కార్బన్ డైఆక్సైడ్ బయటకి
- శ్వాస సంఖ్య : సాధారణంగా నిమిషానికి 12 - 20 సార్లు
- ఆరోగ్య సూచన : ధూమపానం → ఊవిరితిత్తుల క్యాన్సర్

5

జన్యుశాస్త్రం & పరిణామం (Genetics & Evolution)

- విషయం : DNA, జీన్లు మరియు వారసత్వం
- DNA పూర్తి పేరు : డిఆక్సీరైబోన్యూక్లిక్ ఆమ్లం
- జీన్ : ఒక లక్షణానికి సంకేతం ఇచ్చే DNA భాగం
- వంశపారంపర్య నియమాలు : మెండల్ నియమాలు
 - ప్రభుత్వ ప్రారంభ నియమాం (Law of Dominance)
 - విభజన నియమాం (Law of Segregation)
- పరిణామ సిద్ధాంతం : ధార్విన్ - సహజ పరరణం (Natural Selection)
- మానవ జనోమ్ ప్రాజెక్ట్ : మనుష్యుని మొత్తం జన్యు సమాచార పటం

6

సూక్ష్మజీవ శాస్త్రం (Microbiology)

- విషయం : బ్యాక్టీరియా, వైరస్లు, ఫంగస్లు మరియు వాటి ఉపయోగాలు/హానీలు
- బ్యాక్టీరియా : ఏకకణ సూక్ష్మజీవులు
- ఉపయోగాలు : పాలు వెరుగు మారడం (Lactobacillus), నైట్రోజన్ ఫిక్సేషన్ (Rhizobium)
- హానీలు : క్షయవ్యాధి (TB - Mycobacterium), కాలరా (Vibrio cholerae)
- వైరస్ : కణాహీన సూక్ష్మజీవి (ఉదా: HIV, COVID-19)
- ఫంగస్ : పుట్టగొడుగులు (ఉదా: Penicillium → పెనిసిలిన్)

7

పర్యావరణ శాస్త్రం & జీవావరణ శాస్త్రం (Environmental Science & Ecology)

- విషయం : జీవవైవిధ్యం, కాలుష్యం, పర్యావరణ సంరక్షణ
- జీవావరణం : జీవులు మరియు వాటి పరిసరాల మధ్య సంబంధం
- జీవవైవిధ్యం : స్వస్థ పర్యావరణానికి సూచి
- కాలుష్య రకాలు : వాయు, నీరు, భూ, ధ్వని, కాంతి
- గ్రీన్ హౌస్ వాయువులు : CO₂, CH₄, N₂O → వాతావరణ మార్పు
- సంరక్షణ చర్యలు : వృక్షార్పణ, అడవుల సంరక్షణ, ప్లాస్టిక్ వినియోగం తగ్గించు

8

జీవ సాంకేతిక శాస్త్రం, అంతరిక్ష & కంప్యూటర్/సమాచార శాస్త్రం (Biotechnology, Space Science & Computer/IT)

- జీవ సాంకేతిక శాస్త్రం : జీవుల సహాయంతో ఉపయోగకర ఉత్పత్తుల తయారీ ఉదాహరణలు : ఇన్సులిన్, వ్యాక్సిన్లు, జన్యుమార్పిడి పంటలు (Bt పత్తి)
- అంతరిక్ష శాస్త్రం : భారత అంతరిక్ష సంస్థ - ISRO
- ముఖ్య మిషన్లు : చంద్రమాన్, మంగళ్యాన్, అదిత్య-L1, గగన్యాన్
- కంప్యూటర్/బిటి : డేటా → సమాచారం → జ్ఞానం
- ఇంటెలిజెన్స్ : ప్రపంచవ్యాప్తంగా కంప్యూటర్ల నెట్వర్క్
- కృత్రిమ మేధస్సు (AI) : యంత్రాలు మనుషులలాగా నేర్చుకునే సాంకేతికత

💡

EXAM POINT

- DNA పూర్తి పేరు : డిఆక్సీరైబోన్యూక్లిక్ ఆమ్లం | మైటోకాండ్రియా : ATP ఉత్పత్తి స్థలం | ISRO ముఖ్య మిషన్లు : చంద్రమాన్, మంగళ్యాన్, అదిత్య-L1
- pH < 7 : అమ్లం | Lactobacillus : పాలు → వెరుగు | గ్రీన్ హౌస్ వాయువులు : CO₂, CH₄, N₂O

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ భౌగోళికం

AP GEOGRAPHY

DAY
7

ద్రువజ్ఞాంగం, ప్రధాన పద్ధతుల సంజ్ఞాపన సంతాలు, & పట్టణ టేబిల్ సన్వయతాలు
(Physical, Drainage, Climate, Soils, Forests, Agriculture, Minerals, Industries, Transport, Demography)

1 ఆంధ్రప్రదేశ్ అవస్థానం & విస్తీర్ణం, సరిహద్దులు

- విభజన : 2 జూన్ 2014.
- రాజధాని : అమరావతి (శాసన), విశాఖపట్నం (కార్యనిర్వాహక, న్యాయ).
- విస్తీర్ణం : 1,62,970 చ.కి.మీ (భారతదేశంలో 8వ స్థానం).
- సరిహద్దులు :
 - ఉత్తరం : ఒడిశా (302 కి.మీ)
 - పడమర : తెలంగాణ (275 కి.మీ)
 - దక్షిణం : తమిళనాడు (439 కి.మీ)
 - తూర్పు : బంగాళాఖాతం (974 కి.మీ తీరరేఖ)

2 భౌగోళిక స్వరూపం & ప్రధాన ప్రాంతాలు

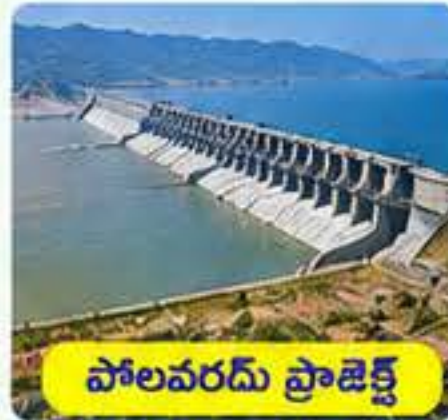
- శ్రీరాంధ్ర (ఉత్తర కోస్తా & దక్షిణ కోస్తా) - సుస్థిత భూభాగం.
- రాయలసీమ - ఎడారి/అర ఎడారి లక్షణాలు.
- ఉత్తరాంధ్ర (శ్రీకాకుళం, విజయనగరం, విశాఖ) - కొండలు, అటవీ ప్రదేశాలు.
- ప్రధాన పర్వతాలు : ఈస్టర్న్ ఘాట్.
- ఎత్తైన శిఖరం : అరన్ వైల్డ్లీని జండాగుదా (సుమారు 1,690 మీ).
- లోయలు : అరకు లోయ, పాపికోండల గోదావరి లోయ.
- ప్రధాన కనుమలు : పోటికోండలు, నల్లమల, శేషచలం.

అరకు లోయ

3 ఆంధ్రప్రదేశ్ నదులు & జలవనరులు

- ప్రధాన నదులు : గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా.
- ఇతర నదులు : వేగవతి, వంశధార, నాగావళి, స్వర్ణముఖి, మండపల్లి, తుంగభద్ర (రాయలసీమలో), చాలవాగులు.
- ప్రాజెక్టులు : పోలవరం, పుట్టపర్తి, శ్రీశైలం, నాగార్జునసాగర్ (ఆంధ్ర భాగం), సింవశిల, సోమశిల, గండికోట.
- డెల్టా ప్రాంతాలు : గోదావరి డెల్టా, కృష్ణా డెల్టా (ఆంధ్రప్రదేశ్ ను 'దాని రైస్ బోల్' గా ప్రసిద్ధి).

పోలవరం ప్రాజెక్ట్

4 వాతావరణం (క్లైమేట్) & వర్షపాతం

- వాతావరణ రకం : ఉష్ణమండల మాన్యున్ వాతావరణం.
- వేసవి : మార్చి - మే (ఎడతెరిచి).
- వర్షాకాలం : జూన్ - సెప్టెంబర్ (దక్షిణ పశ్చిమ మాన్యున్).
- ఈశాన్య మాన్యున్ : అక్టోబర్ - డిసెంబర్ (తీర ప్రాంతాలకు ముఖ్యమైనది).
- సగటు వార్షిక వర్షపాతం : సుమారు 910 మి.మీ.
- అధిక వర్షపాతం : ఉత్తరాంధ్ర, తీర ప్రాంతాలు.
- అతి తగ్గిన వర్షపాతం : రాయలసీమ.

తీర ప్రాంతంలో వర్షపాతం

5 మట్టిదకాలు & వ్యవసాయం

- మట్టిరకాలు :
 - అల్లశియల్ మట్టి - గోదావరి, కృష్ణా డెల్టాలు.
 - ఎర్ర మట్టి - రాయలసీమ, పీఠభూములు.
 - నల్ల మట్టి - అనేక జిల్లాల్లో.
 - లేటరైట్ మట్టి - ఉత్తరాంధ్ర కొండ ప్రాంతాలు.
 - ఇసుక మట్టి - తీర ప్రాంతాలు.
- ప్రధాన పంటలు : పరి (ధాన్యగ్రాంథం), మిర్చి, పత్తి, చెరకు, మొంక్కజొన్న, ఘృహధాన్యాలు, వేరుశనగ, పొగాకు, మామిడి (బంగనపల్లి), అరటి (తూర్పు గోదావరి), నిమ్మ, సూనె గింజలు.

పరి పంట - కృష్ణా డెల్టాలో

6 అటవీలు, జీవసంపద & వన్యప్రాణులు

- అటవీ విస్తీర్ణం : సుమారు 37,764 చ.కి.మీ (రాష్ట్ర విస్తీర్ణంలో ~23%).
- ప్రధాన అటవీ ప్రాంతాలు : శ్రీశైలం, నల్లమల, ఏజినేసీ ప్రాంతాలు (ఉత్తరాంధ్ర), ఈస్టర్న్ ఘాట్స్.
- ప్రధాన జాతీయ ఉద్యానవనాలు :
 - శేషచలం (చెత్తూరు)
 - పాపికోండలు (తూర్పు గోదావరి)
 - కాకినాడ తీర వన్యప్రాణి అభయారణ్యం.
 - కోర్దేరు పక్షి అభయారణ్యం (తూర్పు గోదావరి - ఆంధ్రదేశ్ అ పెద్ద డెడ్ ఎడ్ టీ ఖైన్).

నల్లమల అటవీ ప్రాంతం

7 ఖనిజ వనరులు & పరిశ్రమలు

- ఖనిజాలు : బాక్సైట్ (విశాఖ, తూర్పు గోదావరి), లైమ్ స్టోన్ (కర్నూలు), బరైట్ (కడప), ఇనుమ ఖనిజాలు, క్వార్ట్జ్, మాంగనీస్, బీచి ఇసుక (తీర ప్రాంతం).
- ప్రధాన పరిశ్రమలు :
 - విశాఖపట్నం - ఉక్కు పరిశ్రమ (RINL), పెట్రోకెమికల్స్.
 - కాకినాడ - ఫర్టిలైజర్స్, పెట్రోకెమికల్స్.
 - తిరుపతి - ఎలిక్ట్రానిక్స్.
 - అనంతపురం - సిమెంట్ పరిశ్రమలు.
 - కడప - సిమెంట్, శర్టీ.

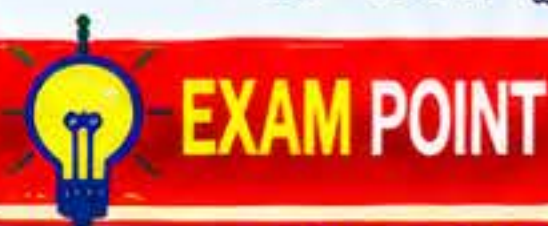
విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం (RINL)

8 రవాణా, జనాభా & ముఖ్యమైన భౌగోళిక విషయాలు

- ప్రధాన రహదారులు : NH-16 (చెన్నై-కోల్కత్తా), NH-65 (ప్రాదరాదా-విజయవాడ), NH-44 (శ్రీనగర్-కన్యాకుమారి) రాష్ట్రం గుండా వెళ్తుంది.
- ముఖ్య పోర్టులు : విశాఖపట్నం, కాకినాడ, కృష్ణపట్నం, గంగవరం, నరసాపురం.
- పీమానాత్రయాలు : విశాఖపట్నం, విజయవాడ, తిరుపతి, రాజమండ్రి.
- జనాభా (2011) : 4.96 కోట్లు (భారతదేశంలో 10వ స్థానం).
- జనసాంద్రత : 308 మంది / చ.కి.మీ.
- అధిక జనసాంద్రత : కృష్ణా, గుంటూరు.
- అల్ప జనసాంద్రత : పార్వతీపురం మన్యం, అల్లూరి సీతారామ రాజు.

విశాఖపట్నం పోర్ట్

- రాష్ట్ర విస్తీర్ణం : 1,62,970 చ.కి.మీ | 8వ స్థానం
- అధిక వర్షపాతం : ఉత్తరాంధ్ర | అతి తక్కువ : రాయలసీమ | ఎత్తైన శిఖరం : జండాగుదా (1,690 మీ) | అతిపెద్ద డెడ్ భూమి : కోర్దేరు
- ప్రధాన పంట : పరి | ప్రముఖ పరిశ్రమ : విశాఖ ఉక్కు కర్మాగారం
- ప్రధాన నదులు : గోదావరి, కృష్ణా, పెన్నా
- ఎత్తైన శిఖరం : జండాగుదా (1,690 మీ) | అతిపెద్ద డెడ్ భూమి : కోర్దేరు

ఆంధ్రప్రదేశ్ చరిత్ర

AP HISTORY

DAY
7

ప్రధాన రాజవంశాలు, సంస్కృతి, సాహిత్యం, ఉద్యమాలు, కీలక సంఘటనలు
(Dynasties, Culture, Literature, Movements & Key Events of Andhra Pradesh)

1

ప్రాచీన ఆంధ్రులు & శాతవాహనులు

- శాతవాహనుల వ్యవస్థాపకుడు : సిమకుడు
- ప్రసిద్ధ రాజు: గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి
- రాజధానులు: ప్రతిష్ఠాన (పైబాన్), అమరావతి, ధాన్యకటకం
- నాసిక్, కాలే, జున్నర్, అమరావతి శాసనాలు
- నేటి ఆంధ్రప్రాంతంలో బౌద్ధం, వాణిజ్యం, నాణేల వ్యవస్థ అభివృద్ధి.

గౌతమీపుత్ర శాతకర్ణి

2

అమరావతి బౌద్ధ సంస్కృతి

- అమరావతి స్తూపం - ప్రసిద్ధ బౌద్ధ కేంద్రం.
- అమరావతి శిల్పకళ (Amaravati School of Art)
- సున్నపురాయి శిల్పాలు ప్రసిద్ధి.
- ధాన్యకటకం - ముఖ్య బౌద్ధ స్థలం.
- ఇక్కడి శిల్పాలు ప్రసక్తుం బ్రిటిష్ మ్యూజియం, చెన్నై, అమరావతి సంద్రహాలయంలో ఉన్నాయి.

అమరావతి స్తూపం

3

ఇక్ష్వాకులు

- కాలం: క్రీ.శ. 225 - 325
- రాజధాని: విజయపురి (నాగార్జునకొండ)
- బౌద్ధం, శైవం, వైష్ణవం అభివృద్ధి.
- విహారాలు, చైత్యాలు, శాసనాలు లభించాయి.
- నాగార్జునకొండ మ్యూజియం - ఇక్ష్వాకుల కళావస్తువులతో ప్రసిద్ధి.

నాగార్జునకొండ

4

తూర్పు చాళుక్యులు

- స్తాపకుడు : కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు (క్రీ.శ. 624)
- రాజధానులు : వెంగి, రాజమహేంద్రవరం
- చాళుక్య - చోళుల ఘర్షణలు.
- తెలుగు సాహిత్యానికి పీఠిక.
- రాజరాజ నరేంద్రుడు కాలంలో నన్నయ మహాభారతం ప్రారంభం.

ద్రాక్షారామం (తూర్పు చాళుక్యుల కాలం)

5

నన్నయ & తెలుగు సాహిత్య వికాసం

- నన్నయ భట్టు - అధికవి.
- రాజరాజ నరేంద్రుడు అజ్ఞతో మహాభారతం (ఆది, సభ, ఆరణ్య పర్వాలు).
- తెలుగు భాషకు వ్యాకరణ పుద్గతి, కవితా రూపం ఇచ్చిన మహాకవి.
- తెలుగు సాహిత్య వికాసంలో మైలురాయి.

నన్నయ భట్టు

6

కాకతీయులు

- స్తాపకుడు: బేతరాజు (ప్రోలో రాజు)
- ప్రసిద్ధ రాజులు : గణపతిదేవుడు, రుద్రమదేవి, ప్రత్యూపరుద్దుడు
- రాజధాని: ఓరుగు (వారంగల్)
- పాలన, నీటిపారుదల, వాస్తు శిల్పకళ, కళలు, వాణిజ్యం అభివృద్ధి.

వారంగల్ తోరణం

7

రుద్రమదేవి

- కాకతీయ సామ్రాజ్యపు ప్రసిద్ధ రాణి.
- కాలం: క్రీ.శ. 1262 - 1289
- స్త్రీ పాలకురాలిగా విశేష భ్యాతి.
- రాజ్య పరిపాలనలో దక్షత, సైనిక పరాక్రమం.
- ఓరుగు/వారంగల్ను అభివృద్ధి చేసింది.

రుద్రమదేవి

8

గణపతిదేవుడు

- కాలం: క్రీ.శ. 1199 - 1262
- కాకతీయ సామ్రాజ్య విస్తరణ.
- ఓడిశా, కోస్తా, తెలుగు ప్రాంతాలపై ప్రభావం.
- రుద్రమదేవి తనయడిగా వారసత్వం.
- నీటి పారుదల, వాణిజ్య, సంస్కృతి అభివృద్ధి.

గణపతిదేవుడు

9

విజయనగర సామ్రాజ్యం (ఆంధ్రపై ప్రభావం)

- స్తాపకులు: హరిహర, బుక్కరాయలు (క్రీ.శ. 1336)
- తాళకొండ యుద్ధం: క్రీ.శ. 1565
- ఆంధ్రపై ప్రభావం: కళలు, సాహిత్యం, ఆలయ నిర్మాణం.
- ఆంధ్రరాష్ట్రంలో రెడ్డి, వెలమ, నాయకరంపాల పాత్ర.

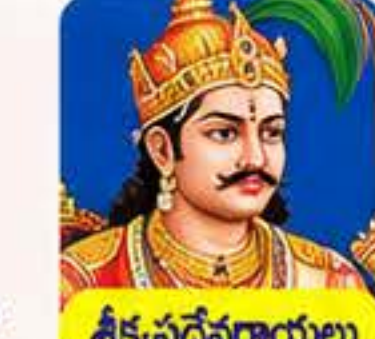

విజయనగర కళాశిల్పం

10

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

- కాలం: క్రీ.శ. 1509 - 1529
- తుళుప వంశానికి చెందినవాడు.
- అమృతమాల్యద (తెలుగు కృతి).
- ఆంధ్ర దేశ అభివృద్ధి, కలింగ, ఓడిశా విజయాలు.
- అష్టదిగ్గజాలకు ఆశ్రయదాత.

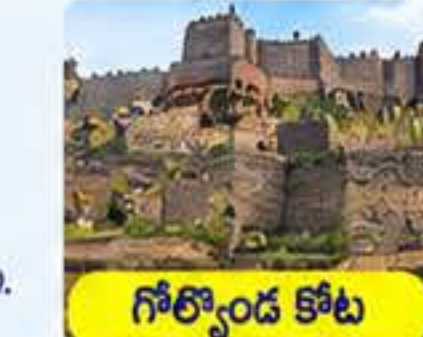

శ్రీకృష్ణదేవరాయలు

11

కుతుబ్షాహీలు

- స్తాపకుడు: కులీ కుతుబ్ షా (1518)
- గోల్కొండ ప్రచలితేంద్రం.
- తెలుగు, పర్షియన్, దక్కన్ సంస్కృతుల సంఘటన.
- భాగ్యనగరం (హైదరాబాద్) అభివృద్ధి - మహమ్మద్ కుత్బుల్ షా.
- ఆంధ్రపై సాంస్కృతిక ప్రభావం.

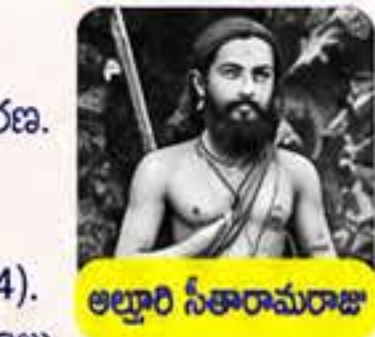

గోల్కొండ కోట

12

బ్రిటిష్ పాలన & స్వాతంత్ర్యోద్యమం

- 1757 తర్వాత ప్రభావం, 1800 నాటికి ఆంధ్రలో స్థిరీకరణ.
- మద్రాస్ ప్రెసిడెన్సీలో ఆంధ్ర ప్రాంతం.
- సామాజిక సంస్కరణలు, విద్య, ముద్రణ వికాసం.
- అల్లూరి సీతారామరాజు (రాంపా ఉద్యమం - 1922-24).
- ఆంధ్రలో జాతీయోద్యమం, ఆంధ్రమహాసభలు, రైతు ఉద్యమాలు.

అల్లూరి సీతారామరాజు

EXAM POINT

- శాతవాహనులు - సిముకుడు | ఇక్ష్వాకులు - విజయపురి | తూర్పు చాళుక్యులు - కుబ్జ విష్ణువర్ధనుడు
- కాకతీయులు - గణపతిదేవుడు, రుద్రమదేవి | విజయనగరం - 1336 | శ్రీకృష్ణదేవరాయలు - 1509
- కుతుబ్షాహీలు - 1518 | అల్లూరి - 1922-24

మరిన్ని అప్డేట్స్ కోసం
For latest updates please follow

WWW.MPCEXAMS.COM

Facebook Instagram Threads ID:

MPCEXAMS

పూర్తి వివరాల కోసం

700 300 6500

సంబర్ కు వాట్స్ ఆప్ చేయండి

తెలంగాణ భూగోళశాస్త్రం

TELANGANA GEOGRAPHY

DAY
7

ప్రధాన అంశాలు : భౌతిక స్వరూపం, నదులు, జలవనరులు, వాతావరణం, నేలలు, అటవీలు, ఖనిజాలు, వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, రవాణా, జనాభా, స్థానిక ప్రత్యేకతలు

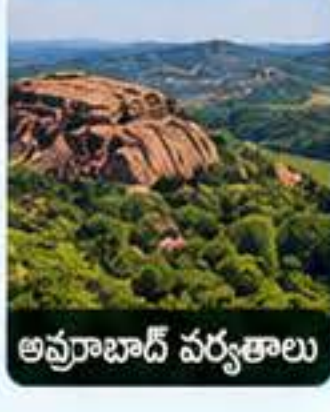
1 స్థానిక స్థితి, సరిహద్దులు & విస్తీర్ణం

- రాష్ట్ర ఆవిర్భావం : 2 జూన్ 2014
- విస్తీర్ణం : 1,12,077 చ.కి.మీ (భారతదేశంలో 12వ స్థానం)
- అక్షాంశాలు : 15°46'N – 19°47'N
- రేఖాంశాలు : 77°16'E – 81°43'E
- సరిహద్దులు : ఉత్తర – మహారాష్ట్ర, తూర్పు – ఛత్తీస్ గడ్, దక్షిణ – ఆంధ్రప్రదేశ్, పడమర – మహారాష్ట్ర, కర్ణాటక

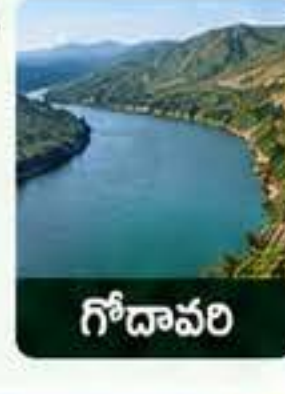
2 భౌతిక స్వరూపం & భూ నిర్మాణం

- తెలంగాణ పీఠభూమి – డక్కన్ పీఠభూమిలో భాగం.
- సగటు ఎత్తు : 300 – 600 మీటర్లు.
- ఎత్తైన ప్రదేశాలు : అవరాబాద్ వర్షతాలు (నల్లమల శ్రేణి).
- తక్కువ ఎత్తు ప్రదేశాలు : గోదావరి లోయ ప్రాంతాలు.
- ప్రధాన శిలా నిర్మాణం : గ్రానైట్, గ్నైస్, బసాల్ట్.
- ప్రాంతాలు : తెలంగాణ పీఠభూమి మూడు భాగాలు – ఉత్తర, మధ్య, దక్షిణ తెలంగాణ.

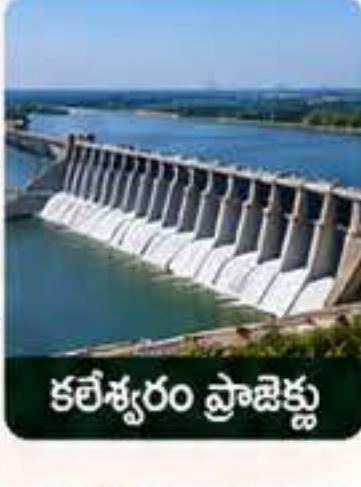
3 నదులు

- ప్రధాన నదులు : గోదావరి, కృష్ణా (రెండు ప్రధాన నదులు).
- ఇతర నదులు : మంచేర్య, ప్రాణసాత, మంచెరా, మూసి, పాలేరు, దిండి, హొలీయా, కన్నెరసాని, తాలివేర్లు, సఖరి (కొంత భాగం).
- గోదావరి – తెలంగాణలో ఎక్కువ ప్రవహించే నది.
- మూసి – హైదరాబాద్ గుండా ప్రవహిస్తుంది.

4 జలవనరులు & ప్రాజెక్టులు

- ప్రధాన ప్రాజెక్టులు : శ్రీరాయసాగర్ (సీఎస్), నిజాయసాగర్, సింగూరి, కలేశ్వరం, పాలమూరు – రంగారెడ్డి, మిడ్నెరు, లోయర్ మనేరు, అప్పర్ మనేరు, కొండపోచమ్మసాగర్, దుమ్మగుడెం, గోదావరి ప్రాజెక్టులు.
- కలేశ్వరం ప్రాజెక్టు : తెలంగాణ ప్రధాన జీవనాడి.
- మిషన్ కాకతీయ : చెరువుల పునరుద్ధరణ.

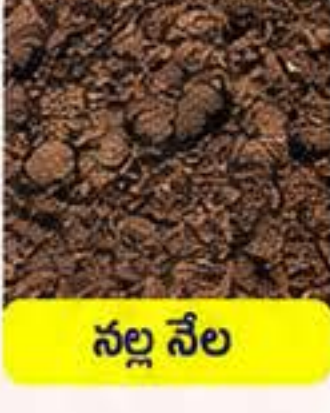
5 వాతావరణం

- రాష్ట్రంలో ఉష్ణ మండల వాతావరణం.
- గ్రీష్మకాల ఉష్ణోద్రతలు : 40°C – 45°C.
- శీతాకాల ఉష్ణోద్రతలు : 12°C – 25°C.
- సగటు వార్షిక వర్షపాతం : 900 – 1,200 మి.మీ.
- అత్యధిక వర్షపాతం : భద్రాద్రి కొత్తగూడెం జిల్లా.
- అమిత తక్కువ వర్షపాతం : రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్.

6 నేలలు

- తెలంగాణలో ప్రధాన నేలలు :
- నల్ల నేలలు (రేగడి నేలలు) – పత్తి సాగుకు అనుకూలం.
- ఎర్ర నేలలు – ఎక్కువ ప్రాంతాల్లో.
- ఇసుక/లేటరైట్ నేలలు – ఉత్తర & తూర్పు ప్రాంతాలు.
- అల్ఫ్యూవియల్ నేలలు – నదీతీర ప్రాంతాలు.

7 అటవీలు & జీవవైవిధ్యం

- మొత్తం అటవీ విస్తీర్ణం : సుమారు 26,969 చ.కి.మీ. (రాష్ట్ర విస్తీర్ణంలో దాదాపు 24%).
- అధిక అటవీ విస్తీర్ణం గల జిల్లాలు : భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, ములుగు, నాగర్ కర్నూల్, మహబూబ్ నగర్.
- ప్రధాన అడవులు : పోచారం, కనెడ్డా, ఏటూరు నాగారం, అవరాబాద్ (ట్రైగర్ రిజర్వ్).

8 ఖనిజ వనరులు

- ప్రధాన ఖనిజాలు : బొగ్గు, ఇనుప ఖనిజం, సున్నపు రాతి, గ్రానైట్, బాక్సైట్, మాంగనీస్, క్వార్ట్జ్, ఫెల్స్పార్.
- సింగరేణి బొగ్గు గనులు : భద్రాద్రి కొత్తగూడెం, మంచేర్య, పెద్దపల్లి, జయశంకర్ భూపాలపల్లి.
- గ్రానైట్ : రంగారెడ్డి, మహబూబ్ నగర్, నల్గొండ.
- సున్నపు రాతి : నల్గొండ, సూర్యాపేట.

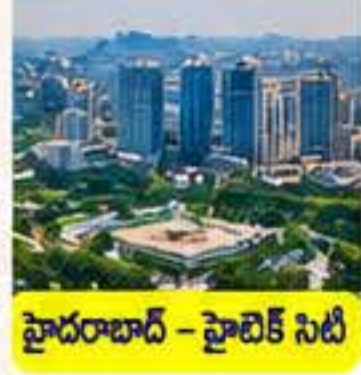
9 వ్యవసాయం & ప్రధాన పంటలు

- ప్రధాన పంటలు : వరి, పత్తి, మక్కుజొన్న, జొన్న, సోయాబీన్, మిరప, చెరుకు, పప్పుదినుసులు, నూనెగింజలు.
- రైతు బాంధు, రైతు భీమా పథకాలు – తెలంగాణ ప్రత్యేకత.
- అధిక వరి ఉత్పత్తి జిల్లాలు : కామారెడ్డి, జగిత్యాల, నిజామాబాద్.
- పత్తి పంట : ఆదిలాబాద్, నిర్మల్, పెద్దపల్లి.

10 పరిశ్రమలు

- పేటైక్ పెద్ద పరిశ్రమ : సింగరేణి కోల్ కంపెనీ.
- బిటి & సీవలు : హైదరాబాద్ (హైటెక్ సిటీ, గచ్చిబౌలి).
- ఫార్మా పరిశ్రమ : హైదరాబాద్ – భారత ఫార్మా కేంద్రం.
- ఇతర పరిశ్రమలు : సిమెంట్, గ్రానైట్, అహార ప్రాసెసింగ్, టెక్స్టైల్, ఇంజనీరింగ్.

11 రవాణా & కమ్యూనికేషన్

- జాతీయ రహదారులు : NH-44, NH-65, NH-163, NH-167.
- రైల్వే జోన్లు : దక్షిణ మధ్య రైల్వే (హైదరాబాద్ విభాగం).
- విమానాశ్రయాలు : రాజీవ్ గాంధీ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం (శంషాబాద్), పరంగల్, రామగుండం (విస్తరణలో).
- TSRTC – రాష్ట్ర రవాణా వ్యవస్థ.

12 జనాభా & పట్టణీకరణ (2011 జనగణన)

- మొత్తం జనాభా : 3,50,03,674
- పురుషులు : 1,75,34,093 మహిళలు : 1,74,69,581
- లింగ నిష్పత్తి : 996
- అక్షరాస్యత రేటు : 66.54%
- అధిక పట్టణ జనాభా గల జిల్లాలు : హైదరాబాద్, రంగారెడ్డి, మేడ్చల్-మల్కాజగిరి.

EXAM POINT

- తెలంగాణ ఆవిర్భావం – 2 జూన్ 2014
- విస్తీర్ణం – 1,12,077 చ.కి.మీ (12వ స్థానం)
- ప్రధాన నదులు – గోదావరి, కృష్ణా

- కలేశ్వరం – ప్రధాన ప్రాజెక్టు
- సింగరేణి – బొగ్గు గనులు
- అవరాబాద్ – అత్యున్నత ప్రాంతం, అటవీ ప్రాంతం

For latest updates please follow

Facebook Instagram Threads ID:

MPCEXAMS

WWW.MPCEXAMS.COM